Χριστούγεννα: Γιορτή ή τραγωδία; (Ιερομόναχος Αντίπας Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Δεκεμβρίου, 2017

Ἡ παροῦσα ὁμιλία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν ὁσιολογιώτατο ἱερομόναχο π. Ἀντίπα Ἀγιορείτη (Γέροντα τοῦ Ἱ. Ἰβηριτικοῦ Κελλίου Ἁγίας Ἄννης Καρυῶν) στὸ πλαίσιο τῆς χριστουγεννιάτικης ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Α.Π.Θ., ὡς προσκεκλημένου τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Θεολογίας κ. Παναγιώτη Σκαλτσῆ, στὶς 15 Δεκεμβρίου 2016.

Στὴν ἐποχή μας, ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, ὑπάρχει ὑπερπαραγωγὴ νέων. Χιλιάδες ἄνθρωποι σὲ ὅλον τὸν κόσμο ἐργάζονται στὴν εἰδησεογραφία, χιλιάδες ὀργώνουν τὴν ὑφήλιο γιὰ νὰ συλλέξουν νέα. Νέα ἐντυπωσιακά, περίεργα, νέα ἀληθινά, νέα κατασκευασμένα, νέα καλά, νέα κακά. Νέα ποὺ ὠφελοῦν καὶ νέα ποὺ βλάπτουν. Νέα ποὺ ἀνεβάζουν καὶ νέα ποὺ κατεβάζουν. Νέα ποὺ μᾶς ἐνθουσιάζουν καὶ νέα ποὺ μᾶς ἀπελπίζουν. Εἰδήσεις, ποὺ μᾶς κάνουν ὑπερήφανους καὶ εἰδήσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες ντρεπόμαστε, καὶ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ποὺ τὶς παρακολουθοῦν. Ἐπιστρατευμένα πρὸς τοῦτο, ἡ τηλεόραση, τὸ διαδίκτυο, οἱ ἐφημερίδες, τὰ περιοδικά, ὅλα τὰ ΜΜΕ ἐπὶ εἰκοσιτετραώρου, μάλιστα, βάσεως. Παλαιὰ εἶναι ἡ διατύπωση ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη τὸν Μέγιστο: «*οἱ ἄνθρωποι φύσει τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται*», παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ μέχρι σήμερα καὶ μακάρι νὰ μαθαίνουν τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα καὶ νὰ διδάσκονται ἀπὸ αὐτά. Μακάρι νὰ μὴ μαθαίνουν μόνο νέα καὶ ὅλες αὐτὲς τὶς εἰδήσεις. Ὅμως, αὐτὰ τὰ νέα δὲν εἶναι νέα, ἀλλὰ παλαιά. Τόσο παλαιὰ ποὺ ἀρχίζουν τὴν παρουσία τους μέσα σ᾽ αὐτὸν τὸν Παράδεισο.

Τὸ πρῶτο νέο εἶναι ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αἰτίας τῆς ἀνυπακοῆς του στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Τὸ δεύτερο νέο εἶναι ἡ ἐξορία του ἀπὸ τὸν Παράδεισο τῆς τρυφῆς. Τὸ τρίτο νέο εἶναι ὁ πρῶτος φόνος μεταξὺ ἀδελφῶν … καὶ πάει λέγοντας μέχρι καὶ σημερα. Τὰ ἴδια πάντοτε, πότε μὲ τὶς ἴδιες μορφὲς πότε μὲ ἄλλες καὶ ἀπὸ διαφορετικοὺς ἀνθρώπους σὲ διάφορες ἐποχές. Νέα ποὺ δὲν εἶναι νέα. Εἶναι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, **παλαιά**. **Ἐπαναλαμβανόμενες πράξεις καὶ συμπεριφορές**.

Μὰ θὰ διερωτηθεῖ κανείς, **δὲν ὑπάρχει κανένα νέο;** Τὴν ἀπάντηση τὴν δίδει ὁ **ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: «*Ἕνα νέο ὑπάρχει, ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ*»**. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο νέο καὶ μάλιστα νεώτατο, «*τὸ πάντων καινὸν καινότατον*», «*Τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον*», ποὺ παραμένει πάντα ἐπίκαιρο καὶ

ἐντυπωσιακό, πάντα θαυμάσιο, πάντα σωτήριο. Νέο παγκόσμιο καὶ οἰκουμενικό, νέο ποὺ δὲν παλαιώνει καὶ δὲν ξεχνιέται. Νέο ποὺ θὰ μείνει γιὰ πάντα στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. «*Θεὸς τὸ τεχθέν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος, Τί μείζων ἄλλο καινὸν εἶδεν ἡ κτίσις;*» Κανένα. Καὶ ὅσοι γνωρίζουν αὐτὸ τὸ νέο, εἶναι οἱ μόνοι καλοπληροφορημένοι, οἱ μόνοι ποὺ ἔχουν σωστὴ καὶ ἀληθινὴ ἐνημέρωση. Οἱ μόνοι ποὺ γνωρίζουν τὰ πάντα, ποὺ τὰ ἔχουν ὅλα. Τὰ νέα τοῦ κόσμου τούτου τὰ μεταφέρουν καὶ τὰ διαδίδουν οἱ ἄνθρωποι. Τὸ νέο ὅμως αὐτὸ τὸ μετέφεραν στοὺς ἀνθρώπους **οἱ ἄγγελοι** ψάλλοντες «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*». Κυρίως ὅμως τὸ μετέφερε ὁ «*πρὸ αἰώνων Θεὸς*» ποὺ ἔγινε γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους «*παιδίον νέον*».

Καὶ γιὰ ποιό λόγο ἔγινε «*παιδίον νέον*»; **Γιὰ ποιό λόγο ἔγινε ἄνθρωπος;** Τὴν ἀπάντηση, ἂς τὴν παρουμε καὶ πάλι ἀπὸ τὸν **ἅγιο Ἰωάννη τὸν Δαμασκηνό**: «***ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ χαρίσει ξανὰ στὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο τὸν προόρισε. Τὸν δημιούργησε σύμφωνα μὲ τὴν δική Του εἰκόνα· ἐλεύθερο, προορισμένο νὰ τοῦ μοιάζει, νὰ εἶναι ὅπως καὶ ὁ Δημιουργός του· τέλειος καὶ ἐνάρετος. Ὁ Θεὸς λοιπόν, δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο σὲ πλήρη κοινωνία μαζί Του, Ἐμεῖς ὅμως, αὐτὸ τὰ γνωρίσματα τῆς θείας φύσεως τὰ ἀλλοιώσαμε καὶ τὰ μπερδέψαμε. Περάσαμε στὴν παράταξη τῆς κακίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάσουμε τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεό. Κι ὅταν πιὰ στερηθήκαμε τὴ ζωή, πέσαμε στὴ φθορὰ τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Θεὸς μᾶς προσέφερε τὸ ὕψιστο ἀγαθό, τὸ ὁποῖο δὲν τὸ διαφυλάξαμε, χρειάστηκε νὰ κατέβει ἐκεῖνος στὴ δική μας ξεπεσμένη φύση καὶ νὰ γίνει ἄνθρωπος μὲ σκοπὸ νὰ μᾶς ξαναδώσει τὴν πρώτη εἰκόνα καὶ νὰ μᾶς διδάξει τὴν ἐνάρετη ζωή. Γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατο. Γιὰ νὰ μᾶς ἐπαναφέρει σὲ κοινωνία μαζί Του. Γιὰ νὰ ἀνοίξει τὸν δρόμο τῆς δικῆς μας ἀνάστασης καὶ γιὰ νὰ λύσει τὰ δεσμὰ τῆς κυριαρχίας τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ νὰ μᾶς γεμίσει κουράγιο. Γιὰ νὰ μᾶς ἐκπαιδεύσει νὰ πολεμοῦμε τὸν τύραννο μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ταπείνωση***».

Καὶ συνεχίζει ὁ ἱερὸς πατήρ: «*Δόξα σὲ ἐσένα Χριστέ, Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ Σοφία καὶ Δύναμη καὶ Θεὲ Παντοκράτωρ. Τί δῶρα ἀντάξια νὰ Σοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ἄπραγοι, γιὰ ὅλα ὅσα μᾶς χάρισες; Ἐσὺ ὅλα μᾶς τὰ ἔχεις δώσει πλούσια.****Μόνο ἕνα ζητᾶς ἀπὸ ἐμᾶς. Νὰ ἀποδεχθοῦμε τὴ σωτηρία ποὺ μᾶς προσφέρεις, δίνοντάς μας συγχρόνως καὶ τὴ δύναμη νὰ τήν πετύχουμε***».

Καὶ **ποιοί εἶναι αὐτοὶ ποὺ ἀποδέχθηκαν τὴν σωτηρία;** Ὅλοι ὅσοι πιστεύουν στὸν Θεάνθρωπο, **ὅσοι τηροῦν τὶς ἐντολές του**, ὅσοι μελετοῦν τὸν Λόγο Του, ὅσοι προσεύχονται καὶ ἐλπίζουν σ᾽ Αὐτόν. Ὅσοι τὸν ἀγαποῦν καὶ ὅσοι, κυρίως, κοινωνοῦν τὸ Τίμιο Σῶμα Του καὶ τὸ Πανάγιο Αἷμα Του «*τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας*». Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπιτρέψτε μου νὰ πῶ κάτι προσωπικό.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου (καὶ ἐπισκέφθηκα πολλὰ) ζηλεύω τὸ ταπεινὸ σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Ζηλεύω τὴ φάτνη, τ᾽ ἄχυρα. Ζηλεύω τὰ χέρια τῆς Παναγίας, ποὺ ἀγκάλιασαν τὸ «*θεῖον Βρέφος*». Ζηλεύω τὰ μάτια τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ τὸ πρωτοεῖδαν. Ζηλεύω τὶς φωνὲς τῶν Ἀγγέλων. Ζηλεύω τὰ γόνατα τῶν ταπεινῶν Ποιμένων, ποὺ γονάτισαν μπροστά του. Ζηλεύω τὰ χνῶτα τῶν ἀλόγων ζώων, ποὺ τὸ ζέσταναν. Ζηλεύω ἐκείνη τὴ σκοτεινὴ νύχτα. Ζηλεύω καὶ θὰ ζηλεύω πάντα ἐκεῖνο τὸ Ἀχούρι τῆς Παλαιστίνης. Ἀλήθεια τί εἶναι τὰ βασίλεια καὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ κόσμου τούτου μπροστὰ σὲ αὐτό; Τί εἶναι τὰ πλούτη καὶ ἡ δόξα, οἱ ἡδονὲς καὶ οἱ ἀπολαύσεις, καί, γιὰ νὰ ἔρθουμε στὰ δικά μας, **τί σχέση μποροῦν νὰ ἔχουν τὰ Χριστούγεννα, ποὺ γιορτάζουν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ σήμερα μὲ τὸ παμμέγιστο Μυστήριο τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως;** Πόσοι γνωρίζουν; Πόσοι πιστεύουν; Καὶ πόσοι πρωτίστως ζοῦν αὐτὸ τὸ γεγονός; Ἂς θυμηθοῦμε τὰ λόγια τῶν ποιμένων «*Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός*».

Ἕνα εἶναι βέβαιο, πὼς Χριστούγεννα γιορτάζουν μόνον ὅσοι ἀκολουθοῦν τὴν πορεία τοῦ ἀστέρος. Ὅσοι ἀκολουθοῦν τοὺς μάγους στὸν δρόμο τους, ὅσοι βλέπουν μὲ αὐτοὺς «*Τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν*», δηλαδὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ὅσοι προσφέρουν στὸν νεογέννητο βασιλέα δῶρα, ὅπως οἱ μάγοι, οἱ ὁποῖοι «*ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν*». Ἀλλὰ τί δῶρα νὰ τοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ὄντως πτωχοὶ καὶ πάμπτωχοι πνευματικά, οἱ πεινασμένοι καὶ γυμνητεύοντες; Ἀλλὰ καὶ ἐὰν εἴχαμε, τί ἆραγε θὰ ἤθελε νὰ τοῦ προσφέρουμε;

Τετρακόσια χρόνια, περίπου, μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἐκεῖ πλησίον τοῦ ἁγίου Σπηλαίου ζοῦσε ἕνας ἐνάρετος καὶ ἅγιος μοναχός, ὁ Ἱερώνυμος μὲ τὴν συνοδεία μερικῶν εὐλαβῶν γυναικῶν. Μία νύχτα τῶν Χριστουγέννων ὁ Χριστὸς τοῦ ζήτησε ἕνα δῶρο. Ὁ ἄνθρωπος τὰ ἔχασε! Ποῦ νὰ βρεῖ, ἀκτήμων ἀσκητής, ἕνα δῶρο ἐπάξιο στὴν θεία μεγαλειότητα; Ταπεινὰ ρώτησε: «*Τί δῶρο θέλεις, κύριε;*» Καὶ ἐκεῖνος **τοῦ ζήτησε σὰν δῶρο τὶς ἁμαρτίες του**. Αὐτὸ τὸ δῶρο θέλει καὶ ἀπὸ ἐμᾶς, γιατί εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔχει «*ἐξουσίαν ἀφιέναι ἐπὶ γῆς ἁμαρτίας*».

Ἄλλωστε δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο νὰ τοῦ προσφέρουμε, ἀφοῦ ὅλους, κλῆρο καὶ λαό, μᾶς μαστίζει μία γενικὴ πνευματικὴ πτωχεία. Ἄδεια τὰ χέρια μας, κενὴ ἡ καρδιά μας. Ἂς Τοῦ δωσουμε λοιπὸν τὶς ἁμαρτίες μας, μετανοημένοι ποὺ Τὸν λυπήσαμε. Ἂς Τοῦ προσφέρουμε τὰ λάθη μας, συντετριμμένοι ποὺ Τὸν περιφρονήσαμε. Ἂς Τοῦ χαρίσουμε τὴν ἀνθρώπινη ἀθλιότητά μας, ταπεινωμένοι ποὺ Τὸν ἐγκαταλείψαμε. Ἐκεῖνος μᾶς περιμένει ὑπομονετικὰ ἐκεῖ ποὺ Τὸν ἀφήσαμε, ἐκεῖ ποὺ Τοῦ γυρίσαμε τὴν πλάτη. Μᾶς περιμένει μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά Του. Μία ἀγκαλιά, ποὺ μένει πάντα ἀνοιχτὴ καὶ ζεστή.

Ἐὰν δὲν κάνουμε ἔτσι, τότε γιὰ ἀκόμη μία φορὰ θὰ κάνουμε Χριστούγεννα χωρὶς Χριστὸ καὶ Φῶτα δίχως Φῶς. Θὰ κάνουμε τὰ Χριστούγεννα τοῦ «*κόσμου τούτου*» μὲ

φῶτα πολλά. Μὲ γλυκὰ πολλά, μὲ τραγούδια πολλά, μὲ ὅσα βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε κάθε χρόνο. Ὅμως ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει θέση σὲ αὐτὰ τὰ Χριστούγεννα. Τὴ θέση του τὴν παίρνει ὁ ἄλλος. Ὁ ἐχθρός τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Μαμωνᾶς, ὁ ὁποῖος κάνει τὰ Χριστούγεννα εὐκαιρία καὶ μέσο ἐμπορικοῦ κέρδους, σπατάλης, κραιπάλης καὶ ἁμαρτιῶν πολλῶν «*ρητῶν καὶ ἀρρήτων*». Χριστούγεννα, στὰ ὁποῖα δὲν ἀκούγεται οὔτε ἡ λέξη «Χριστὸς» πολλὲς φορές. **Χριστούγεννα, ποὺ δὲν εἶναι γιορτὴ ἀλλὰ τραγωδία, ποὺ δὲν εἶναι ἐπικοινωνία μὲ τὸν Σαρκωμένο Θεό, ἀλλὰ πανηγύρι μὲ τὸν διάβολο.** Χριστούγεννα μὲ πολὺ σκοτάδι, δίχως Φῶς, δίχως ἀληθινὴ χαρά, δίχως ἐλευθερία. Γιὰ ἐμᾶς ὅμως τὰ Χριστούγεννα δὲν θὰ πάψουν νὰ εἶναι ἡ «*μητρόπολις τῶν ἑορτῶν*», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ ὁ **Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος**. Δὲν θὰ παύσουν νὰ εἶναι τὸ μοναδικὸ καὶ συνταρακτικὸ νέο «*τὸ καινόν, τὸ καινότατον*», Δὲν θὰ πάψουν νὰ εἶναι ἡ φρέσκια εἴδηση, ἡ εἴδηση τῆς στιγμῆς. Ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ποὺ πάντοτε πρέπει νὰ ἔχουμε στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας, μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας, γιατί**στιγμὴ χωρὶς Χριστὸ εἶναι πραγματικὸς θάνατος καὶ κόλαση**.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὅσο ὑπάρχει αὐτὸς ὁ κόσμος, θὰ ψάλλει πανηγυρικὰ «*Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε*» καὶ θὰ προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ κάνουν τὴν καρδιά τους φάτνη, γιὰ νὰ ἐναποθέσει ἡ Παναγία τὸ θεῖο Βρέφος. Τὸ σπήλαιο ἐκεῖνο μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἔπαψε νὰ εἶναι Ἀχούρι, τουτέστι στάβλος ἀλόγων ζώων. Ἔγινε τὸ κέντρο τῆς γῆς καὶ τὸ σημεῖο ἀναφορᾶς ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐὰν καὶ ἐμεῖς δεχθοῦμε τὸ θεῖο Βρέφος μέσα στὸ ἀχούρι τῆς ψυχῆς μας, ἀχούρι ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὶς ἐλλείψεις μας, τότε καὶ ἡ δική μας καρδιὰ θὰ γίνει κατοικία τοῦ ζῶντος Θεοῦ καὶ θρόνος τοῦ Ἐπουρανίου βασιλέως. Θὰ εἶναι κρίμα νὰ μείνει πανδοχεῖο, ὅπου «*οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι*».

Χριστὸς ἐτέχθη! Ἀληθῶς ἐτέχθη!

(Πηγή: amen.gr, Ἠλεκτρονικὴ στοιχειοθεσία στὴν ἑλληνική: «Χριστιανική Βιβλιογραφία»)